

WP

Zagrodnik Arkadiusz

Prezes Zarządu Dolnośląskiej Federacji Sportu

LIST OTWARTY

Szanowny Panie Prezesie,

W dniu 28.02.2019 weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia (Dz. U. 2019, poz. 395), zmieniające rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie kwalifikacji lekarzy uprawnionych do wydawania zawodnikom orzeczeń lekarskich o stanie zdrowia oraz zakresu i częstotliwości wymaganych badań lekarskich niezbędnych do uzyskania tych orzeczeń (Dz. U. poz. 1172). Na mocy tego rozporządzenia lekarzom podstawowej opieki zdrowotnej nadano uprawnienia do wydawania orzeczeń o zdolności do uprawiania sportu dzieci i młodzieży do 23 roku życia.

Jako Prezes Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej i Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie Medycyny Sportowej oraz lekarze specjaliści medycyny sportowej z rejonu Dolnego Śląska czujemy się w obowiązku poruszyć kilka bardzo istotnych kwestii dotyczących zapisów tego rozporządzenia i orzekania o zdolności do uprawiania sportu.

Podstawową kwestią budzącą wiele niejasności jest granica kompetencji lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, którzy według rozporządzenia powinni „gdym jest to niezbędne w celu dokonania prawidłowej oceny stanu zdrowia i możliwości bezpiecznego uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym” skierować pacjenta do specjalisty medycyny sportowej. W dokonanych zmianach nie sprecyzowano jednak, w jakich sytuacjach kompetencje lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej nie są wystarczające i pacjent powinien być badany przez specjalistę medycyny sportowej.

Drugą istotną kwestią jest zapis, że lekarz podstawowej opieki zdrowotnej wydaje orzeczenie w oparciu o bilans zdrowia i na podstawie dokumentacji medycznej, co jest sprzeczne z ustawą o zawodzie lekarza i etyką lekarską. Takie luki i nieprawidłowości w nowych unormowaniach prawnych stwarzają poważne niebezpieczeństwo wystąpienia ujemnych konsekwencji zdrowotnych i możliwości wystąpienia zgonów u młodych sportowców, co skutkować będzie również odpowiedzialnością zawodową i karną lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Budzi to uzasadnione obawy lekarzy, co do możliwości prawidłowego wydawania orzeczeń lekarskich o zdolności uprawiania sportu.

Świadczenia orzecznicze w zakresie kwalifikacji do uprawiania poszczególnych dyscyplin sportu należały dotychczas wyłącznie do kompetencji **specjalistów medycyny sportowej**, którzy nabywają wymagane do tego umiejętności w toku kilkuletniego szkolenia specjalizacyjnego lub lekarzy innych specjalności, którzy uzyskali częściowe uprawnienia orzecznicze z zakresu medycyny sportowej po odbyciu szkolenia prowadzonego przez Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej i zdaniu stosownego egzaminu zakończonego otrzymaniem certyfikatu. Wymagane formy kształcenia w celu uzyskania odpowiednich kwalifikacji w zakresie medycyny sportowej wynikają z tego, że zarówno program studiów medycznych jak i programy innych specjalizacji medycznych nie obejmują zagadnień z zakresu medycyny sportowej. W związku z tym, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, jak sami przyznają, nie posiadają wystarczających kwalifikacji do szacowania ryzyka związanego z uprawianiem poszczególnych dyscyplin portowych i podejmowania decyzji dotyczących zakresu i rodzaju aktywności fizycznej, jaką mogą podejmować sportowcy. Biorąc pod uwagę powyższe,

w sytuacjach, w których aktywność fizyczna wykracza poza trening ogólnorozwojowy, a dzieci i młodzież narażone są na przeciążenia wynikające z wybiórczego rozwijania jednego rodzaju umiejętności ruchowych lub współzawodniczą, decyzje orzecznicze powinny być podejmowane **tylko przez specjalistów medycyny sportowej i lekarzy z certyfikatem Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej**, którzy jako jedyni mają do tego odpowiednie kwalifikacje i przygotowanie zawodowe. Również orzecznictwo o zdolności do uprawiania sportu u pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi, po urazach, po zabiegach operacyjnych w zakresie układu krążenia, ruchu, układu nerwowego i innych układów powinno należeć do kompetencji lekarzy sportowych, do których należeć powinna również decyzja o częstotliwości wykonywanych badań sportowo-lekarskich wynikająca ze stanu klinicznego pacjenta, jego wieku oraz rodzaju i intensywności aktywności fizycznej.

Jedynie wydawanie orzeczeń w zakresie podejmowania przez dzieci i młodzież do 23. r. ż. ogólnorozwojowej aktywności ruchowej może pozostawać w kompetencjach lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i powinno być każdorazowo poprzedzone wnikliwym badaniem pacjenta i wykonaniem niezbędnych badań dodatkowych.

Podobne stanowisko mają lekarze sportowi i lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, co znalazło odzwierciedlenie w wystosowanych przez te środowiska komunikatach (w załączeniu). Zarówno lekarze podstawowej opieki zdrowotnej jak i specjaliści medycyny sportowej, działając w trosce o zdrowie młodych sportowców i poczucie rzetelnego wykonywania zawodu lekarza, dążą do wypracowania wspólnych rekomendacji, które uregulują kwestie zakresu kompetencji w orzecznictwie sportowo lekarskim i wypełnią powstałą lukę w obowiązujących przepisach. Do czasu opracowania takiego stanowiska wskazane jest, natomiast, dla bezpieczeństwa młodych sportowców, zachowanie daleko idącej ostrożności i rozwagi w kwestii nowych zapisów rozporządzenia.

Aby uniknąć tragicznych zdarzeń medycznych w trakcie aktywności sportowej wynikających z braku precyzyjności przepisów rozporządzenia, uprzejmie proszę o zamieszczenie tego listu oraz załączonych komunikatów na stronie Dolnośląskiej Federacji Sportu i rozpowszechnienie wśród trenerów i rodziców młodych sportowców.

Z poważaniem

Dr med. Andrzej Bugajski – Prezes Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej oraz Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie Medycyny Sportowej dla Województwa Dolnośląskiego.

7 5 0 5 0 0 9
Dr. n. med. Andrzej Bugajski
chirurg urazowy ortopeda
spec. medycyny sportowej
Wrocław, ul. Starogajowa 65

LEK. KRZYSZTOF MILDNER
SPECJALISTA CHIRURGI DOŁNEJ
SPECJALISTA MEDYCZYNY SPORTOWEJ
50-114 WROCLAW UL. KRANIEGO 51B
TEL. 71 350 638

dr n. med. Ziemowit Budek
specjalista ortopedii-traumatologii
specjalista medycyny sportowej
2955870

Dr n. med.
Monika Skrzypiec-Spring
specjalista chorób wewnętrznych
specjalista medycyny sportowej
ul. Porzeczkowa 18, Kamieniec Wrocławski
tel. 606 74 78 77 5477009

Dr n. med. Agnieszka Fluder
Specjalista chorób wewnętrznych
Specjalista medycyny sportowej
1846375

dr hab. Paweł Reichert prof. UMW
specjalista ortopeda i traumatolog
specjalista medycyny sportowej
3567360

lek. med. Joanna Iwankiewicz
specjalista medycyny sportowej
specjalista chorób dzieci
9711932 tel. 783 83 82 81